

Workers' Group
EESC

PRIORITĂȚILE NOASTRE pentru progresul social

2023-2025

FIGHT TODAY

FOR A BETTER

TOI

CUPRINS

SINTEZĂ	4
PREZENTARE POLITICĂ	8
PROMOVAREA SCHIMBĂRILOR	11
PROVOCĂRI SOCIALE	12
PROVOCĂRI ECONOMICE	18
PROVOCĂRI ECOLOGICE	22
TRANZIȚIA DIGITALĂ	26
MIGRAȚIA	30
STATUL DE DREPT ȘI DREPTURILE FUNDAMENTALE	32
AGENDA GLOBALĂ BAZATĂ PE SOLIDARITATE, EGALITATE ȘI INCLUZIUNE	34
ÎMBUNĂȚĂȚIREA PROCESULUI DE ELABORARE A POLITICILOR ȘI A ANALIZEI PROSPECTIVE STRATEGICE	38

SINTEZĂ

Trebuie să construim un viitor care să nu fie doar social și sustenabil, ci care să respecte totodată principiile statului de drept, drepturilor omului, egalității de gen, solidarității și diversității. Trebuie să urmărim capacitatea democrației și a societății noastre, precum și a fiecărei persoane care face parte din ea, indiferent de circumstanțe.

Parcursul nostru reprezintă un angajament constant, care necesită o hotărâre neclintită, întrucât ne străduim să modelăm o societate caracterizată de prosperitate și egalitate pentru toți. Transmițându-ne prioritățile către liderii grupurilor democratice din Parlamentul European, ne propunem ca viziunea noastră să fie integrată în manifestele lor de campanie pentru alegerile pentru Parlamentul European din 2024, care au o importanță crucială, și pledăm pentru un progres social real și sustenabil pentru viitorul mandat la nivelul UE.

PROVOCĂRI SOCIALE

Prea mulți oameni se luptă cu greutate sau sunt excluși din societate din cauza sărăciei, a discriminării, a lipsei de educație sau a altor factori. Trebuie îmbunătățite locurile de muncă și condițiile de muncă, inclusiv pentru a combate criza actuală a sănătății mintale.

Avem nevoie de un pact pentru dezvoltarea durabilă și progresul social, cu locuri de muncă de calitate pentru toți. Pilonul social trebuie pus în aplicare în totalitate și într-un mod eficace. Guvernanța economică a UE trebuie să își propună să reducă inegalitățile și să stimuleze convergența salarială. Este nevoie de un protocol privind progresul social în cadrul tratatelor UE. În plus, avem nevoie de mecanisme ambițioase și obligatorii pentru diligența necesară și responsabilitatea întreprinderilor.

Partenerii sociali trebuie să se aplece în centrul procesului de elaborare a politicilor, ceea ce presupune desfășurarea

de negocieri colective și implicarea lucrătorilor la locul de muncă, integrarea dialogului social în Strategia industrială europeană, protejarea și restabilirea nivelurilor de acoperire a negocierilor colective și sprijinirea luptei împotriva extremei drepte.

PROVOCĂRI ECONOMICE

Tensiunile geopolitice, insecuritatea locurilor de muncă, locurile de muncă precare, schimbările climatice, criza costului vieții și digitalizarea generează noi provocări economice pentru lucrătorii europeni. Este vital să se redefinească guvernarea economică a UE, semestrul european, CFM și resursele proprii ale UE.

Trebuie pus în aplicare Planul de acțiune pentru economia socială. Pactul de stabilitate și de creștere trebuie reformat înainte de a fi reintrodus, o altă prioritate fiind totodată o reformă fiscală profundă, care să țină cont de justiție și de solidaritate și să înzestreze UE cu resurse proprii, pentru a asigura un buget comun solid.

Politica economică trebuie să aibă în centrul ei sustenabilitatea la nivel social, economic și ecologic, garantând astfel că semestrul european este corelat cu obiectivele pentru o tranziție justă, iar politicile pentru o tranziție verde sunt continuate.

Investițiile, finanțarea și achizițiile publice trebuie, la rândul lor, să aibă la bază principiul sustenabilității, principiu care să ghideze inclusiv conceptul de competitivitate

și să stimuleze economiile noastre în direcții care nu se limitează la PIB.

PROVOCĂRI ECOLOGICE

Schimbările climatice reprezintă o amenințare existențială pentru civilizația umană, pentru societățile noastre. Combaterea acestor schimbări, implementarea de politici pentru a le reduce la minimum, tranziția verde, decarbonizarea și economia circulară și digitalizarea au toate un impact asupra lumii muncii în termeni de schimbare a naturii locurilor de muncă și a sarcinilor și de creare a unor noi ocupații, în timp ce altele dispar. Aceste tranziții sunt interconectate și se consolidează reciproc.

Ideea unei tranziții juste trebuie să stea la baza tuturor proceselor de elaborare a politicilor aferente, sprijinind cetățenii și lucrătorii, recalificarea și perfecționarea, oferind locuri de muncă de calitate și implicându-i pe lucrători în toate etapele. Mecanismul pentru o tranziție justă și Fondul social pentru climă trebuie să fie extinse și însoțite de o directivă pentru o tranziție justă.

Trebuie luate în considerare dezechilibrele regionale și grupurile vulnerabile, iar Pactul verde ar trebui să fie un element central în cadrul acordurilor comerciale. De asemenea, ar trebui reformată în profunzime piața energiei electrice, pentru a asigura stabilitatea și accesibilitatea, dar și securitatea aprovizionării, diversificarea și sustenabilitatea.

TRANZIȚIA DIGITALĂ

Digitalizarea a generat beneficii economice și societale pentru angajați, precum o flexibilitate sporită, autonomie și oportunități de asigurare a echilibrului între viața profesională și cea personală, dar a creat și o cultură a muncii indezirabilă, în care lucrătorii trebuie să fie disponibili și conectați în permanență pentru a răspunde solicitărilor profesionale, și a deschis calea pentru o supraveghere sporită a lucrătorilor. Aceste consecințe nocive asupra lucrătorilor se cer abordate.

Se impune protejarea condițiilor de muncă, mai ales în cazul lucrătorilor pe platforme, garantarea faptului că alfabetizarea digitală este accesibilă și răspândită pe scară largă, eliminarea decalajului digital și asigurarea unor oportunități de învățare pe tot parcursul vieții și de perfecționare profesională care să fie deschise tuturor.

Inteligența artificială trebuie utilizată pentru binele comun,

prevenind problemele etice pe care le generează. Oamenii trebuie să păstreze controlul; în mediile de lucru legate de IA trebuie să se desfășoare negocieri colective, trebuie interzisă supravegherea biometrică și trebuie realizată o reformă a sistemului de securitate socială, astfel încât robotizarea să nu afecteze funcționarea sistemelor noastre sociale.

MIGRAȚIA

Migrația în masă, devenită o problemă extrem de politizată, mai ales din cauza extremei drepte, este o provocare uriașă pentru umanitate. Este nevoie de un răspuns în conformitate cu drepturile omului și cu respectul pentru valoarea vieții umane, solidaritatea fiind principiul călăuzitor pentru a asigura politici cât mai eficace în materie de azil, posibilitatea de a găsi un refugiu sigur și căi sigure și legale de a ajunge în Europa, dar și sprijin pentru statele membre ale UE de la frontiere și mecanisme eficace de cooperare, însoțite de un plan pe termen lung pentru asigurarea stabilității, democrației și prosperității în vecinătatea UE și dincolo de aceasta.

Trebuie să finalizăm Pactul privind migrația și azilul, pentru a proteja integritatea și drepturile persoanelor, să promovăm campanii de informare care să prezinte dovezi empirice privind migrația, să instituim sisteme eficace de căutare și salvare pe mare și să revizuiem Regulamentul de la Dublin privind conceptul de primă țară de azil.

STATUL DE DREPT ȘI DREPTURILE FUNDAMENTALE

Democrația nu se bazează numai pe voința majorității, ci și pe respectul pentru minorități și pe diferențele politice, toți cetățenii fiind supuși statului de drept, beneficiind de drepturi fundamentale și fiind protejați de ele. Extrema dreaptă, campaniile de dezinformare și răspândirea știrilor false reprezintă o amenințare existențială la adresa democrației.

Trebuie să luptăm împotriva oricărui tip de discriminare, să combatem răspândirea știrilor false și dezinformarea și amenințarea pe care acestea le reprezintă pentru societățile noastre. Este necesar să se asigure un cadru civil și juridic funcțional pentru a garanta independența societății civile, a sindicatelor și a asociațiilor profesionale. De asemenea, trebuie să combatem extremismul, să monitorizăm drepturile sociale și să promovăm

democrația, statul de drept și drepturile fundamentale, inclusiv drepturile economice și sociale.

AGENDA GLOBALĂ

În mediul geopolitic actual, trebuie să promovăm o agendă globală bazată pe o abordare multilaterală și instituții multilaterale, și nu pe protecționism și unilateralism, cu respectarea și sprijinirea drepturilor omului și urmărind pacea și securitatea în lume.

Trebuie să acordăm prioritate acordurilor comerciale echitabile, bunei funcționări a relațiilor dintre UE și Regatul Unit și protecției condițiilor sociale, sprijinului pentru Ucraina și retragerii Rusiei, investițiilor pe termen lung cu Africa și Mercosur și promovării extinderii UE.

ÎMBUNĂȚĂȘIREA PROCESULUI DE ELABORARE A POLITICILOR ȘI A ANALIZEI PROSPECTIVE

Analiza prospectivă trebuie să fie un exercițiu deschis și pluralist, care să implice constant societatea civilă organizată, mai ales CESE, în fiecare etapă a procesului de analiză prospectivă și de definire a scenariilor de referință. Scenariul de referință al exercițiului de analiză prospectivă ar trebui să vizeze bunăstarea populației europene printr-o tranziție socioecologică echitabilă, care să acorde locul cuvenit preocupărilor legate de sănătatea publică.

PREZENTARE POLITICĂ

În ultima vreme, UE s-a confruntat cu numeroase provocări dificile, precum războiul, tensiunile geopolitice, urgențele climatice, creșterea rapidă a costului vieții, sechele ale pandemiei, tensiuni generate de migrație și răspândirea neîncetată a dezinformării.

În acest context extrem de nou, lucrătorii europeni s-au afirmat ca o forță motrice pentru o serie de decizii sociale istorice la nivel european. În cadrul CESE, Grupul „Lucrători” a fost un arhitect al schimbării, garantând faptul că toate secțiunile se angajează să construiască o Europă puternică, democratică, socială și favorabilă incluziunii.

PRINTRE CELE MAI IMPORTANTE REALIZĂRI EMBLEMATICE SE NUMĂRĂ PROGRESSELE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE DIRECTIVA PRIVIND SALARIUL MINIM, DIRECTIVA PRIVIND TRANSPARENȚA SALARIALĂ ȘI DIRECTIVA PRIVIND LUCRUL PE PLATFORME.

În aprilie 2023, CESE a trecut printr-o reînnoire la jumătatea mandatului, marcată de schimbări la nivelul conducerii CESE și a Grupului „Lucrători”, care au insuflat energie proaspătă pentru combaterea provocărilor emergente.

Oliver Röpké a preluat rolul de președinte al CESE, după ce anterior fusese președintele Grupului „Lucrători”. În același timp, Lucie Studničná a fost aleasă noua președintă a grupului nostru.

Aceste schimbări rezonează cu rezultatele Conferinței privind viitorul Europei (CoFoE). UE a dat curs aspirațiilor clare ale cetățenilor săi și nevoii lor de schimbare. În momentul actual, propunerile credibile sunt esențiale pentru a ne propulsa în următoarea fază a proiectului european.

SUB EGIDA „PROMOVAREA PROGRESULUI SOCIAL”, NOUA PREȘEDINȚIE A GRUPULUI „LUCRĂTORI” S-A ANGAJAT ÎNTR-UN DEMERS DE RECALIBRARE A PRIORITĂȚILOR.

Pentru a înțelege și influența aceste aspecte cruciale, din iulie și până la sfârșitul lui noiembrie 2023 au fost organizate o serie de dezbateri politice cu vorbitori și experți la nivel înalt. Prioritățile actualizate au fost adoptate în cadrul ședinței grupului nostru din 13 decembrie 2023.

SCOPUL NOSTRU PENTRU ANII URMĂTORI ESTE SĂ CONSTRUIM UN VIITOR CARE SĂ NU FIE DOAR SOCIAL ȘI SUSTENABIL, CI CARE SĂ RESPECTE TOTODATĂ PRINCIPIILE STATULUI DE DREPT, DREPTURILOR OMULUI, EGALITĂȚII DE GEN, SOLIDARITĂȚII ȘI DIVERSITĂȚII.

Dorim să construim un viitor care își propune să dezvolte și să capaciteze democrația, societățile noastre și fiecare persoană în parte, indiferent de circumstanțe.

Parcursul nostru reprezintă un angajament constant, care necesită o hotărâre neclintită, întrucât ne străduim să modelăm o societate caracterizată de prosperitate și egalitate pentru toți. Transmițându-ne prioritățile către liderii grupurilor democratice din Parlamentul European, comisari și șefii de stat și de guvern din statele membre, ne propunem ca viziunea noastră să fie integrată în manifestele lor de campanie pentru alegerile pentru Parlamentul European din 2024, care au o importanță crucială, și pledăm pentru un progres social real și sustenabil pentru viitorul mandat la nivelul UE.

PROMOVAREA SCHIMBĂRILOR

Este nevoie de un demers adecvat – bazat pe factorii de succes identificați de Grupul „Lucrători” – pentru a obține cele mai bune rezultate posibile în ce privește transpunerea în practică a priorităților politice.

Influența exercitată de Grupul „Lucrători” se bazează pe următoarele elemente:

- o viziune și priorități comune (conținuturi comune);
- reprezentativitate – în raport cu organizațiile din care provin membrii;
- coerența și consecvența internă – „exprimarea cu o singură voce”;
- valorificarea la maximum a pozițiilor membrilor grupului în cadrul diferitelor organe și în contextul diferitelor sarcini ale CESE;
- relații constructive cu membrii altor grupuri;
- sinergii cu Confederația Europeană a Sindicatelor și cu federațiile europene ale sindicatelor;
- interacțiune și cooperare activă cu instituțiile UE și cu alte organizații: vizibilitate politică;
- vizibilitate generală prin comunicare și platformele de comunicare socială.

PLAN DE LUCRU

După o criză financiară dureroasă care a izbucnit la jumătatea anului 2007, ne-am implicat în găsirea de soluții pentru a face față schimbărilor climatice și a profita pe deplin de transformarea digitală. Ulterior, ne-am confruntat cu o pandemie fără precedent și, relativ recent, cu un război pe continentul nostru și în vecinătatea noastră. A sosit momentul ca noi, sindicatele europene, să consolidăm Uniunea Europeană pentru noile vremuri ce ne așteaptă.

AVEM NEVOIE DE INSTRUMENTE MAI

SOLIDE PENTRU A APĂRA EUROPA SOCIALĂ, DEMOCRAȚIA, PENTRU A FACE FAȚĂ SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ȘI TRANSFORMĂRII DIGITALE, PENTRU A ÎMBUNĂȚĂȚI EDUCAȚIA, COEZIUNEA SOCIALĂ, EGALITATEA DE GEN ȘI SĂNĂTATEA.

Grupul „Lucrători” va lucra în strânsă cooperare cu noul Parlament European, cu noua Comisie Europeană și cu viitoarele președinții ale Consiliului, plasând întotdeauna problemele sociale în centrul procesului de elaborare a politicilor europene.

Cele trei țări care dețin președinția în perioada 2023-2024 (Spania, Belgia, Ungaria) și-au exprimat angajamentul de a promova un cadru de convergență socială și randamentul social al investițiilor.

COLABORĂM CU ACESTE ȚĂRI PENTRU A SPRIJINI CONVERGENȚA ÎN SENS ASCENDENT ȘI COEZIUNEA SOCIALĂ.

De asemenea, vom începe să colaborăm cu următoarele trei țări care vor deține președinția în 2025 și 2026 (Polonia, Danemarca și Cipru), punând accentul mai ales pe reziliența socială, pe tranziția verde, tranziția justă și tranziția digitală.

PROVOCĂRI SOCIALE

Este nevoie de măsuri mai puternice din partea UE în domeniul politicilor sociale și de ocupare a forței de muncă, pentru a asigura o coeziune internă socială, economică și teritorială fundamentală în procesul de ansamblu al dublei tranziții ecologice și digitale.

Progresul economic nu va fi sustenabil în absența progresului social. Productivitatea și competitivitatea sustenabile sunt elemente-cheie ale unei sinteze pozitive. Principiile privind salariul minim, venitul minim, accesul la învățare pe tot parcursul vieții, eradicarea sărăciei în rândul copiilor și a tineretului, accesul la servicii de îngrijire pentru a facilita egalitatea de gen și legătura generală dintre toate tipurile de locuri de muncă și protecția socială în ceea ce privește beneficiile și contribuțiile au devenit elemente esențiale ale unui model social și economic european sustenabil. Deși modelul european este un exemplu pentru multe părți ale lumii, prea mulți oameni se confruntă încă cu situații dificile sau sunt excluși din societate din cauza sărăciei, a discriminărilor, a lipsei de educație sau a altor factori care îi dezavantajează. Grupul „Lucrători” va pleda în continuare pentru un viitor mai echitabil pentru Europa. Acesta presupune, printre multe altele, dialog social, negociere colectivă, protejarea statului de drept și a drepturilor fundamentale, precum dreptul la organizare și la grevă, și prevenirea acțiunilor antisindicale.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Adoptarea unui Pact pentru dezvoltarea durabilă și progresul social: lupta noastră pentru garantarea unor locuri de muncă de calitate presupune și să ne asigurăm că fiecare persoană are posibilitatea de a lucra în condiții decente. Vom continua să combatem șomajul și nu îi vom lăsa în urmă pe șomerii de lungă durată, în condițiile în care sunt de îndeplinit atât de multe activități utile în domeniul social și în cel ecologic. Vom continua să plasăm bunăstarea lucrătorilor și justiția socială în centrul activităților și acțiunilor noastre de politică.
- În ceea ce privește Pilonul european al drepturilor sociale și semestrul european, este nevoie de o punere în aplicare clară și eficace a pilonului, printr-un plan de acțiune solid, astfel încât guvernarea economică să devină pe deplin socială și sustenabilă. Trebuie reduse inegalitățile și eliminat decalajul tot mai accentuat în ceea ce privește veniturile salariale și disparitatea de gen și trebuie adoptate norme clare pentru a asigura condiții de concurență echitabile și a evita, astfel, dumpingul social.
 - ◆ Pilonul european al drepturilor sociale trebuie să ghideze în continuare activitățile următoarei Comisii Europene. Vom lupta pentru punerea deplină în aplicare a tuturor celor 20 de principii ale Pilonului european al drepturilor sociale și pentru includerea acestuia în cadrul instituțional al UE.
 - ◆ Punerea în aplicare la nivel național a inițiativelor din planul de acțiune aferent pilonului ar trebui corelată cu semestrul european. Semestrul european trebuie să includă în tabloul de bord social noi indicatori, cu obiective concrete de punere în aplicare a elementelor pilonului. Aceste elemente ar trebui monitorizate, iar progresul ar trebui măsurat prin intermediul planului de acțiune la nivel național.
 - ◆ Semestrul ar trebui să fie instrumentul de măsurare a indicatorului privind gradul de acoperire a negocierii colective și privind participarea lucrătorilor (ar trebui încurajată asigurarea unui anumit procent de reprezentanți ai lucrătorilor în componența organelor de decizie ale întreprinderilor). În ceea ce privește dialogul social la nivelul UE, un indicator ar putea consta în numărul de acorduri autonome negociate.
 - ◆ Guvernarea economică prin intermediul semestrului ar trebui să vizeze reducerea inegalităților, cu o convergență ascendentă a salariilor în Europa.
- Trebuie „democratizată munca” – participarea lucrătorilor este esențială pentru succesul dublei tranziții verzi și digitale. În aceste perioade de schimbări accelerate, din cauza unor factori puternici precum digitalizarea și automatizarea și a provocării privind schimbările climatice, punctele slabe structurale și deficiențele acquis-ului UE privind informarea, consultarea și participarea lucrătorilor au devenit mai vizibile. Este nevoie de un cadru mai solid și mai ambițios, care să presupună mai mult decât doar un

„nou început al dialogului social”. Din acest motiv, pledăm pentru un cadru juridic mai solid privind informarea, consultarea și participarea lucrătorilor. Un astfel de cadru european mai solid ar presupune, mai ales, următoarele:

- ◆ „integrarea participării lucrătorilor”, ca un element structural transversal în toate legislațiile și inițiativele europene care au un impact asupra condițiilor de muncă și de viață;
- ◆ un cadru de reglementare care să garanteze informarea și consultarea timpurie a lucrătorilor în etapa de restructurare transfrontalieră și care să prevină practicile frauduloase menite să eludeze cerințele juridice;
- ◆ o directivă privind comitetul european de întreprindere, care să corespundă mai bine realităților și nevoilor restructurării transnaționale și să reflecte nevoia de a dota comitetele europene de întreprindere cu resursele și competențele necesare pentru a se implica în activități transnaționale de informare și consultare de la egal la egal;
- ◆ condiții de concurență echitabile pentru participarea la nivelul comitetelor de lucrători și o abordare care să dezvolte și să promoveze în mod activ un prag minim obligatoriu privind drepturile de participare și standarde europene minime dinamice privind reprezentarea, în loc de strategii pentru evitarea acestor drepturi;
- ◆ adoptarea unei directive privind diligența necesară a întreprinderilor în materie de durabilitate și a unui regulament privind munca forțată, care să fie ambițioase și obligatorii și să tragă la răspundere întreprinderile europene pentru condițiile sociale, ecologice și în materie de drepturile omului, pe tot parcursul lanțurilor valorice;
- ◆ consolidarea negocierii colective la toate nivelurile, inclusiv extinderea acoperirii acesteia și refacerea sistemelor de negociere colectivă, mai ales în țările care au fost obligate să descentralizeze negocierea colectivă pentru a avea acces la asistența financiară și la programe de ajustare macroeconomică; creșterea acoperirii negocierii colective până la cel puțin 80 %, în conformitate cu Directiva privind salariile minime adecvate, și stimularea negocierii colective, permițându-le sindicatelor să negocieze acorduri colective în cadrul unor sisteme naționale de autoreglementare funcționale. Rolul sindicatelor în gestionarea tranziției juste trebuie, de asemenea, afirmat, prin consolidarea democrației atât la nivel național, cât și la nivel european;
- ◆ prevenirea acțiunilor antisindicale, prin protejarea drepturilor partenerilor sociali, inclusiv prin accesul (personal și digital) al sindicatelor la locul de muncă, dreptul la organizare, dreptul la negociere colectivă și dreptul la grevă. Trebuie să se prevină impactul

negativ și utilizarea necorespunzătoare de către angajatori sau așa-numitele „sindicate galbene”;

- ◆ extinderea domeniului de aplicare a negocierii colective, pentru a include dispoziții privind clauzele verzi și transformarea lor într-o componentă fundamentală a oricăror măsuri legate de tranziția digitală și energetică.
- Îmbunătățirea dialogului social la nivelul UE
 - ◆ Trebuie dezvoltate mecanisme de consolidare a capacității pentru dialogul social și participarea lucrătorilor, iar implicarea lucrătorilor trebuie sprijinită.
 - ◆ Pledăm pentru includerea unei rețele de coordonatori în toate direcțiile Comisiei Europene, pentru a promova dialogul social.
 - ◆ Este necesară integrarea relațiilor de muncă și a sistemului de implicare a partenerilor sociali în Strategia industrială pentru Europa, într-o manieră incluzivă și cooperantă, promovând autonomia strategică europeană și un sistem competitiv global bazat pe modelul social european.
 - ◆ Pledăm pentru includerea unui Protocol privind progresul social în tratatele UE, pentru a garanta că lucrătorii, sindicatele și drepturile sociale au prioritate în fața libertăților economice în caz de conflict.
 - Locurile și condițiile de muncă: locurile de muncă de calitate trebuie să fie sustenabile atât din punct de vedere social, cât și ecologic, să asigure condiții de muncă decente, salarii echitabile, remunerație egală pentru muncă egală în același loc și pentru muncă cu valoare egală și o mobilitate echitabilă a forței de muncă.
 - ◆ Tranziția digitală și dezvoltarea telemuncii ca mod de producție central oferă oportunități pentru a asigura echilibrul dintre viața profesională și cea personală, dar generează și numeroase provocări în ceea ce privește dreptul la deconectare și egalitatea de gen, printre altele.
 - ◆ Inteligența artificială și sistemele de inteligență artificială generativă vor produce mari schimbări în lumea muncii și pe piețele muncii. Noile locuri de muncă și locurile de muncă ce pot fi desființate sunt corelate cu mari oportunități și cu mari provocări. Locurile de muncă ocupate preponderent de femei sunt afectate de un risc de dispariție de două ori mai mare decât în cazul celor ocupate preponderent de bărbați. Această situație poate accentua inegalitățile, lăsând în urmă milioane de lucrători. Pentru a atenua și a evita efectele negative asupra lucrătorilor, este nevoie ca lucrătorii să dispună de o putere mai mare la toate nivelurile, astfel încât să se poată anticipa, negocia și pune în discuție utilizarea și alegerea tehnologiilor.
 - ◆ Este urgent nevoie de politici active pe piața muncii, în special în ceea ce privește recalificarea și/sau perfecționarea lucrătorilor și învățarea pe tot parcursul

vieții pe perioada timpului de muncă plătit.

- ◆ Este nevoie de o directivă europeană pentru o tranziție justă, centrată pe anticiparea și gestionarea schimbărilor, având ca principii călăuzitoare dialogul social și negocierea colectivă pentru a reglementa noile locuri de muncă ce rezultă din dubla tranziție verde și digitală, inclusiv prin acordarea de sprijin tinerilor lucrători aflați în situații tot mai precare.
 - ◆ Solicităm combaterea tuturor tipurilor de muncă precară. Lucrătorii pe platforme și noile forme de muncă, în special, au nevoie de un cadru actualizat care să îi vizeze, impunându-se adoptarea unei directive ambițioase privind lucrul pe platforme până la sfârșitul acestui mandat legislativ. Trebuie apărat dreptul lucrătorilor de a se deconecta și trebuie să se solicite reducerea timpului de muncă, cu păstrarea aceluiași nivel salarial și ajustarea numărului de angajați, prin intermediul negocierilor colective sau al legislației.
 - ◆ Disparitățile de gen persistă sau chiar se accentuează în diferite domenii, inclusiv în viața familială și în cea profesională. Este nevoie de eforturi de redresare care să investească în forța de muncă feminină în funcție de nevoile individuale ale fiecărei persoane. Genul este un aspect transversal, care ar trebui avut în vedere constant în cadrul tuturor proceselor de elaborare a politicilor.
 - ◆ În contextul Strategiei europene pentru egalitatea de gen, solicităm o viziune orientată către dimensiunea de gen și eradicarea violenței bazate pe gen pentru toate vârstele – inclusiv a violenței la locul de muncă – prin instrumente precum Directiva UE privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice – inclusiv a violului – și prin adăugarea violenței bazate pe gen la lista infracțiunilor incriminate de UE.
 - ◆ Trebuie combătută concurența neloială și dumpingul social pentru a permite o mobilitate echitabilă a forței de muncă. De asemenea, se impune sprijinirea creșterii resurselor inspecțiilor de muncă și extinderea domeniului de aplicare al acestora, inclusiv prin consolidarea mandatului Autorității Europene a Muncii, conferindu-i capacitatea de a avea inițiative și atribuții de investigație și de sancționare, pentru a combate într-o manieră eficientă dumpingul social și exploatarea forței de muncă.
 - ◆ Succesul Instrumentului SURE ar trebui valorificat, transformându-l într-un instrument permanent în vederea pregătirii pentru crize viitoare.
- Sărăcia și excluderea socială: în multe țări, sărăcia începe să afecteze noi grupuri. Este nevoie de un plan integrat pentru combaterea sărăciei, care să includă:
 - ◆ protejarea celor mai vulnerabili, dezvoltarea unei strategii împotriva sărăciei energetice, asigurarea coeziunii sociale și teritoriale și clasificarea energiei drept un serviciu

social de interes general;

- ◆ consolidarea sistemelor naționale de protecție socială și protejarea șomerilor împotriva sărăciei și a altor riscuri;
 - ◆ combaterea inegalităților prin servicii publice de calitate și strategii de investiții;
 - ◆ accesul la beneficii adecvate în materie de securitate socială pentru toți lucrătorii, inclusiv pentru cei independenți, claritatea normelor privind legislația aplicabilă, precum și asigurarea respectării la nivel transfrontalier;
 - ◆ venitul minim, care este deseori ultimul mecanism de protecție socială. Trebuie consolidate sistemele naționale de venit minim în întreaga UE, pentru a îmbunătăți viețile cetățenilor de pe întregul continent;
 - ◆ asigurarea adaptării salariilor minime și a veniturilor minime la inflație, pentru a combate sărăcia în rândul lucrătorilor săraci;
 - ◆ punerea în aplicare a Garanției pentru copii;
 - ◆ combaterea lipsei de adăpost trebuie să rămână o prioritate în materie de politică socială pentru UE în perioada premergătoare alegerilor europene și ulterior. Este necesară o deplasare strategică a accentului de la gestionarea lipsei de adăpost la eliminarea ei efectivă. Solicităm dezvoltarea unei strategii a UE pentru combaterea lipsei de adăpost în care Platforma europeană pentru combaterea fenomenului lipsei de adăpost să fie integrată pe deplin, permițând includerea în exercițiul semestrului european a unor politici naționale pentru combaterea acestui fenomen. La baza acestei strategii ar trebui să stea o recomandare a Consiliului privind lipsa de adăpost;
- Servicii sanitare de calitate
 - ◆ Solicităm ca sănătatea să devină o prioritate.
 - ◆ Accesul la asistență medicală de calitate, la prevenire și la depistarea timpurie a bolilor reprezintă un element fundamental al modelului nostru de societate. În acest scop, trebuie să se garanteze că statele membre investesc în mod adecvat în domeniul sănătății publice și al asistenței sociale.
 - ◆ Pandemia de COVID-19 a atras atenția asupra fragmentării arhitecturii sanitare a UE. O Uniune europeană a sănătății autentice și incluzivă trebuie să depășească simpla gestionare a crizelor și, în ultimă instanță, să vizeze o Europă în care toți cetățenii să se bucure de cel mai înalt standard de sănătate posibil, cu acces egal la un tratament de înaltă calitate. Ea ar trebui să inițieze schimbări sistematice pentru a fi mai bine pregătită nu numai pentru următoarea pandemie, ci și pentru alte provocări transfrontaliere în materie de sănătate, cum ar fi rezistența la antimicrobiene, obezitatea și epidemiile de

boli netransmisibile care afectează toate țările europene. De asemenea, ar trebui să adopte abordarea „o singură sănătate”, luând în considerare legătura dintre bunăstarea oamenilor, a animalelor și a mediului pentru a ne proteja sănătatea.

- ◆ Ar trebui luate măsuri adecvate pentru a îmbunătăți condițiile de muncă, sănătatea și siguranța lucrătorilor din domeniul sănătății.
- Pentru a îmbunătăți sănătatea mintală, ar trebui să se pună în aplicare o strategie a UE privind sănătatea mintală, prin promovarea unei abordări preventive și depistarea și screeningul timpurii și prin asigurarea unei abordări centrate pe persoane la nivel comunitar.
 - ◆ O altă acțiune necesară este reducerea caracterului precar al muncii, a presiunii legate de performanță și de activități profesionale și a prevalenței problemelor de sănătate mintală asociate, pentru a se asigura deplina punere în aplicare și respectare a legislației europene și naționale care stabilește condiții de muncă și de ocupare a forței de muncă de calitate și sănătoase.
 - ◆ Totodată, este nevoie de intensificarea măsurilor de monitorizare și control al respectării acestei legislații, cu alocarea prealabilă a unor resurse adecvate către autoritatea publică competentă, și garantarea unor sancțiuni financiare adecvate în caz de nerespectare.
 - ◆ Este necesar să se solicite și să se promoveze un cadru juridic al UE (directivă) pentru eradicarea și prevenirea riscurilor psihosociale la locul de muncă.
 - ◆ Ar trebui introdusă prevederea ca întreprinderile și organizațiile care nu garantează respectarea acestei legislații să nu poată candida la licitații și ajutoare publice, în conformitate cu directivele actuale privind atribuirea contractelor de achiziții publice.
- În ce privește solidaritatea intergenerațională, programul de lucru al următoarei Comisii ar trebui să acorde o prioritate ridicată aspectelor legate de tineret, de vârstnici și de îmbătrânirea activă.
 - ◆ Este important ca tineretul să fie implicat nu numai pe piața muncii, ci și în societate și în procesul de elaborare a politicilor.
 - ◆ Trebuie să se asigure punerea în aplicare a Garanției pentru tineret în toate statele membre ale UE.
 - ◆ Este nevoie de o abordare intergenerațională pentru a asigura stagii de calitate și a oferi resurse pentru îmbătrânirea activă.
 - ◆ Toate stagiile și uceniile trebuie să fie remunerate.
 - ◆ Este necesară punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind revizuirea obiectivelor de la Barcelona cu privire la educația și îngrijirea timpurie a copiilor.
 - ◆ Este important să se abordeze schimbările demografice, inclusiv condițiile de viață ale pensionarilor, și să se promoveze standarde solide în materie de pensii, permițând o viață decentă la o vârstă înaintată în UE.

PROVOCĂRI ECONOMICE

Tensiunile geopolitice, insecuritatea locurilor de muncă, locurile de muncă precare, schimbările climatice, criza costului vieții și digitalizarea generează noi provocări economice pentru lucrătorii europeni.

Este vital să se redefinească guvernarea economică a UE, semestrul european, Cadrul financiar multianual (CFM) și resursele proprii ale UE, pentru a se garanta că justiția socială merge mână în mână cu competitivitatea economică și că obiectivul politicilor economice este bunăstarea persoanelor. Alte priorități se referă la combaterea dumpingului social și a evaziunii fiscale și la instituirea unor sisteme fiscale mai echitabile, mai progresive și mai bine coordonate în UE. Securitatea socială trebuie să facă parte din dezvoltarea economică.

Îmbătrânirea populației afectează amploarea ofertei de forță de muncă și potențialul de creștere economică. Este fundamental să se adopte politici menite să atenueze aceste efecte. Investițiile în politica socială sunt esențiale pentru un model de creștere durabilă.

Grupul „Lucrători” monitorizează îndeaproape aspectele legate de productivitate și competitivitate și salută inițiativele menite să reducă dependența energetică,

să gestioneze constrângerile de la nivelul lanțului de aprovizionare și să confere UE o autonomie strategică sporită. Trebuie să ne asumăm reforma economică, pentru a ne asigura că direcția schimbării este dictată în primul rând de nevoile oamenilor, în loc să permitem marilor corporații să își impună condițiile. UE solicită competitivitate, dar trebuie să se asigure și că această competitivitate este sustenabilă.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Pactul de stabilitate și de creștere: rămâne suspendat deocamdată și va trebui reformat, pentru a reflecta mai bine nevoile în materie de investiții ale societăților noastre, cu obiective, îndatoriri și obligații mai credibile, pentru a evita regresul social. Solicităm ca investițiile publice să fie tratate separat atunci când se decide dacă ar trebui deschisă o procedură de deficit excesiv, pentru a permite tuturor statelor membre să realizeze investițiile publice necesare pentru abordarea priorităților comune. Pentru a preveni întoarcerea la vechile norme fiscale și a gestiona trecerea la un cadru fiscal nou, modernizat și axat pe prosperitate, trebuie reluat procesul de revizuire.

- Semestrul european trebuie corelat cu obiectivele privind o tranziție justă și progresul social.

Planurile naționale ar trebui corelate cu obiectivele în materie de redresare și ar trebui să pună accentul pe asigurarea coeziunii sociale și pe reducerea inegalităților și a nesiguranței socioeconomice.

- ◆ „Accentuarea caracterului social al semestrului european”: în cazul oricărei reforme, interesele lucrătorilor trebuie respectate cu atenție și sunt necesare investiții publice adecvate.

- ◆ Semestrul european trebuie completat cu instrumente menite să abordeze dezechilibrele sociale, prin introducerea unui cadru de convergență socială.

- ◆ Partenerii sociali, mai ales sindicatele, și societatea civilă trebuie să fie implicați în planurile naționale de redresare și reziliență și în alte instrumente prevăzute în CFM; în prezent, normele nu sunt obligatorii, iar dialogul social este lăsat la latitudinea guvernelor naționale. Prin urmare, solicităm stabilirea unei condiționalități obligatorii pentru o astfel de consultare, întrucât implicarea variază între țări și regiuni, inclusiv în ceea ce privește alte instrumente din CFM, pe baza standardelor minime definite la nivelul UE.

- IMM-urile reprezintă o piatră de temelie importantă a economiei UE. Cu toate acestea, este la fel de important și ca IMM-urile să respecte drepturile omului și mediul în desfășurarea activității lor și să aibă posibilitatea de a-și descătușa potențialul, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă nu numai cu locuri de muncă, ci, mai ales, cu salarii echitabile, condiții de muncă sigure și sănătoase, democrație la locul de muncă și standarde socioecologice ridicate.

- Punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru economia socială: întreprinderile sociale reprezintă aproximativ 10 % din totalul întreprinderilor din UE. Punând în aplicare Planul de acțiune pentru economia socială, cadrul de reglementare și vizibilitatea întreprinderilor din economia socială vor fi adaptate și se va crea totodată un mediu care va permite ca economia socială să se dezvolte, inclusiv asigurând accesul necesar la piețe și la finanțare, precum și oportunități de a-și demara și extinde activitățile; prin aceasta, se va asigura politica publică pentru sprijinirea întreprinderilor sociale în condiții de egalitate cu alte forme de întreprinderi.
- Impozitele și necesitatea reformei fiscale:
 - ◆ Este nevoie de un impozit pe tranzacțiile financiare, pe care l-au adoptat deja opt țări, și de un altul pe tranzacțiile digitale.
 - ◆ Solicităm o impozitare echitabilă și progresivă, inclusiv prin introducerea unui impozit progresiv pe avere, pentru a finanța investițiile necesare pentru o tranziție justă.
 - ◆ Avem nevoie ca impozitarea să nu se bazeze în principal pe veniturile din muncă, ci să se adapteze la noile realități ale activităților cu utilizare intensivă a capitalurilor, fără a le penaliza pe cele cu utilizare intensivă a forței de muncă.
 - ◆ Propunerea pe care o susținem este de a-i impozita mai mult pe contribuabilii cei mai bogați, pe o perioadă temporară, în corelare cu criza de după pandemia de COVID-19.
 - ◆ Este nevoie de un nivel minim de impozitare a întreprinderilor la nivel european.
 - ◆ Combaterea fraudei și evaziunii fiscale, precum și a spălării banilor trebuie să rămână priorități de vârf pe ordinea de zi.
 - ◆ În aspectele fiscale este nevoie de vot cu majoritate calificată, nu de unanimitate, întrucât aceasta ar bloca orice progres.
- UE are nevoie de un buget comun solid pentru a putea funcționa, inclusiv de resurse proprii suficiente pentru a întreprinde politicile necesare. După cum s-a văzut în cazul legii americane privind reducerea inflației, UE are nevoie de mai multe resurse pentru a stimula investițiile și creșterea sustenabilă, ținând cont și de noul context al ajutorului de stat și de problemele ce rezultă din costurile foarte ridicate cu energia cu care se confruntă consumatorii și întreprinderile în Europa.
- Următorul cadru financiar multianual:
 - ◆ trebuie să asigure o politică de coeziune solidă, promovând măsuri de sprijinire a utilizării depline și eficiente a fondurilor disponibile;
 - ◆ trebuie să se garanteze că accesul la finanțarea europeană este corelat cu condiționalități sociale, inclusiv cu condiții clare în ceea ce privește negocierea

- colectivă, și că întreprinderile care nu respectă drepturile fundamentale ale lucrătorilor sunt excluse de la această finanțare;
- ◆ trebuie să sprijine punerea în aplicare integrală și la timp a mecanismului de condiționalitate privind statul de drept, împreună cu alte instrumente și mecanisme menite să protejeze interesele financiare ale UE.
 - Dincolo de PIB: existența unor indicatori statistici bine aleși va fi crucială pentru monitorizarea progreselor în direcția atingerii ODD-urilor și a obiectivelor Pactului verde european, dar și pentru evaluarea succesului planurilor de redresare și reziliență în cadrul procesului semestrului european. Avem nevoie de o economie a bunăstării.
 - Achizițiile publice: trebuie regândite normele, pentru a garanta că contractele administrației publice promovează negocierea colectivă și dialogul social, precum și egalitatea de gen, prin condiții legate atât de aceste aspecte, cât și de condițiile de muncă echitabile.
 - Tranziția verde: în pofida turbulențelor legate de provocarea globală reprezentată de pandemia de COVID 19, de invadarea Ucrainei de către Rusia și de războiul care a urmat și de războiul actual din Gaza, eforturile depuse pentru a promova un model economic mai durabil și mai favorabil incluziunii sociale, obiectivele de dezvoltare durabilă și, în special, trecerea la un model de creștere ecologic, trebuie să continue. Dacă este pusă în aplicare în mod echitabil, tranziția către Pactul verde european oferă o oportunitate excepțională de dezvoltare a întreprinderilor bazate pe modelul economiei sociale. Aceasta înseamnă că întreprinderile trebuie să contribuie la Pactul verde și social în limita capacităților lor specifice. Fără a aduce atingere obiectivului lor de a fi profitabile și competitive, întreprinderile pot și ar trebui să contribuie pentru ca Pactul verde, planurile de redresare și reziliență și transformarea industrială să aibă succes și să fie benefice din punct de vedere social.
 - Finanțarea durabilă:
 - ◆ Resursele financiare necesare trebuie redirectionate către investiții sustenabile cu o abordare pe termen lung, care să țină seama de aspectele și politicile de mediu, sociale și de guvernare. Pornind de la activitatea deja realizată și de la Strategia reînnoită a UE privind finanțarea durabilă, publicată la mijlocul anului 2021, trebuie continuate eforturile de instituire și consolidare a cadrului de finanțare durabilă al UE într-un mod armonizat, sprijinit de toate părțile interesate, inclusiv și în special de lucrători și de consumatori, dar și de instituțiile financiare, întreprinderi și autorități.
 - ◆ Noțiunea de finanțare durabilă trebuie să includă în normele financiare nu doar criteriile economice și de mediu, ci și criteriile sociale și de guvernare și ar trebui extinsă la noțiunea de competitivitate durabilă.
 - Competitivitatea durabilă:

- ◆ Competitivitatea durabilă se bazează pe bunăstare pentru toți, progres social, echitate, reziliență stabilizată, durabilitate a mediului și productivitate.
- ◆ Competitivitatea durabilă vizează ansamblul instituțiilor și toți actorii dezvoltării economice: lucrători independenți, întreprinderi (microîntreprinderi, IMM-uri, întreprinderi sociale, mari întreprinderi, campioni europeni), lucrători, sectorul public (la nivel național, regional și local), precum și politicile și factorii care determină nivelul de productivitate.
- ◆ De aceea, competitivitatea durabilă este o prioritate esențială pentru lucrători și cetățeni în general: ea garantează că competitivitatea este un proces de ameliorare a societății, mai degrabă decât o uniformizare la un nivel inferior. Pe termen lung, este o soluție mai bună pentru toată lumea, întrucât cu toții avem nevoie – cel puțin pentru moment – de o planetă. Ea este și în interesul angajatorilor: pe lângă contribuția la stabilitatea socială și a mediului de care aceștia pot beneficia, competitivitatea durabilă încurajează concurența loială și respectă munca întreprinderilor oneste.

- Investițiile durabile:
 - ◆ Investițiile sunt esențiale pentru un model de creștere economică durabilă, în acord cu dubla tranziție. Cu toate acestea, nivelurile necesare nu pot fi atinse în condițiile actualelor reduceri ale investițiilor care au loc în întreaga UE.
 - ◆ O taxonomie socială pentru investiții durabile: taxonomia ar trebui să respecte nu numai criteriile ecologice, ci și criteriile sociale, asigurând o taxonomie fiabilă, grație căreia întreprinderile ce contribuie la sustenabilitatea socială să devină mai vizibile.
 - ◆ Sprijinul public pentru investiții în proiecte sociale ar trebui să fie exceptat de la normele privind deficitul.
- În contextul aprofundării uniunii bancare și a piețelor de capital, ar trebui privilegiate stabilitatea pieței muncii, sustenabilitatea economică și echitatea socială. Aceasta înseamnă, de exemplu, standarde mai solide în ceea ce privește protecția consumatorilor.

PROVOCĂRI ECOLOGICE

Tranziția verde, decarbonizarea și economia circulară și digitalizarea au toate un impact asupra lumii muncii în termeni de schimbare a naturii locurilor de muncă și a sarcinilor și de creare a unor noi ocupații, în timp ce altele dispar. Aceste tranziții sunt interconectate și se consolidează reciproc.

Deși politicile de combatere a schimbărilor climatice pot conduce la schimbări socioeconomice majore, progresul social nu este posibil în absența unui progres economic susținut, iar acesta din urmă nu poate avea loc fără o tranziție justă din punct de vedere social și al locurilor de muncă.

Dubla tranziție verde și digitală va conduce la schimbări socioeconomice profunde. Pentru ca această tranziție să fie justă din punct de vedere social, astfel încât să conducă la o societate mai echitabilă, ecologică și mai digitală, trebuie să creăm cadrul social și juridic necesar. Dacă putem face acest lucru, putem crea și susține locuri de muncă verzi de calitate, care să permită un nivel bun de trai pentru toți – în UE și în afara ei. UE a lansat deja o serie de inițiative în domeniul digitalizării și al protecției climei, precum Legea privind IA, Regulamentul privind serviciile digitale și Regulamentul privind piețele digitale, pe de o parte, și Legea europeană a climei, pachetul „Pregătiți pentru 55” și REPowerEU, pe de altă parte, pentru a numi doar câteva.

Cu toate acestea, mai sunt multe de făcut pentru a atinge obiectivul neutralității climatice până în 2050 și gradul de digitalizare necesar asociat cu acesta și, mai ales, pentru a face ca acest proces să fie echitabil din punct de vedere social.

Cu toate acestea, UE trebuie să depună mai multe eforturi pentru ca în centrul tranziției verzi și al celei digitale să se afle oamenii. Atât legislația națională, cât și cea europeană încă se concentrează mult prea puțin asupra oamenilor și a modului în care viețile lor cotidiene și, mai ales, munca lor se vor schimba ca urmare a transformării verzi și digitale. Pentru ca această situație să se schimbe în viitor, trebuie să instituim o legislație care să garanteze că reprezentanții lucrătorilor sunt implicați cât mai devreme și cât mai îndeaproape în procesele de transformare menționate. Această situație nu este doar în beneficiul angajaților, ci și în cel al întreprinderilor.

Experiențele de până acum arată că procesele de tranziție în care partenerii sociali sunt implicați la toate nivelurile prezintă șanse mai mari de reușită în ceea ce privește justiția socioeconomică. Prin urmare, trebuie să se colaboreze pentru a adopta o abordare cuprinzătoare, care să consolideze politicile de investiții, dar și politicile de compensare socială, în beneficiul celor mai vulnerabile gospodării. Trebuie să prevaleze măsurile de protecție socială, industrială și a muncii, însoțite de formare și reconversie profesională, pentru a asigura menținerea și crearea a cât mai multe locuri de muncă sustenabile și de calitate.

Provocarea constă în integrarea partenerilor sociali la diferite niveluri de guvernare, încurajând participarea lor la proiectare și monitorizare și acordând o atenție deosebită nivelului local și regional.

O altă provocare constă în asigurarea protecției lucrătorilor și a participării lor la gestionarea justă din punct de vedere social a tranziției ecologice în întreprinderi. Acordurile colective trebuie să prevadă o tranziție justă, care să fie în beneficiul lucrătorilor și să nu lase în urmă pe nimeni. De asemenea, trebuie să vorbim despre sistemele ecologice de protecție socială.

Prin urmare, trebuie să ne asigurăm că planurile pentru tranziția verde la nivelul teritoriilor sunt însoțite de acorduri de concertare socială echitabile și de acorduri colective verzi care integrează o perspectivă de gen, și în care crearea și protejarea unor locuri de muncă sustenabile și de calitate, precum și sprijinirea persoanelor sunt condiții necesare pentru ca întreprinderile să aibă acces la finanțarea pentru tranziția verde și justă din punct de vedere social. Pe scurt, tranziția verde nu trebuie să aibă un impact negativ asupra ocupării forței de muncă.

Previțiunile existente privind ocuparea forței de muncă evidențiază un deficit clar de competențe verzi. Decalajul în materie de competențe digitale și verzi există în

continuare și afectează în cea mai mare măsură grupurile vulnerabile. Calificarea completă pentru a face față acestor provocări trebuie să devină un drept real pentru toate persoanele, pe baza unei formări validate și certificate în materie de competențe verzi și digitale.

În acest cadru, dialogul social și negocierea colectivă sunt absolut necesare pentru a putea ajusta programele de reconversie profesională la nevoile reale generate de dubla tranziție, garantând că fiecare persoană are posibilitatea de a se forma. Dialogul social joacă și el un rol în instituirea unor condiții de muncă decente, a unor salarii decente și în asigurarea unor locuri de muncă sigure și a investițiilor în tehnologie.

Dialogul social este extrem de relevant și pentru trecerea mai puțin vizibilă către producția verde în întreprinderi din diferite domenii economice, care presupune adaptarea organizării muncii, a profilurilor profesionale și a strategiilor în materie de competențe.

Este esențial ca lucrătorii să aibă timp să se formeze pentru a dobândi aceste competențe, motiv pentru care concediul de formare plătit, împreună cu punerea în aplicare a unei săptămâni de lucru mai scurte, trebuie să joace un rol esențial în tranziție și în îmbunătățirea participării femeilor pe piața muncii.

Succesul tranziției verzi și digitale va depinde în mare măsură de politicile instituite. Prin urmare, trecerea la o economie verde oferă, pe lângă impactul pozitiv evident asupra mediului, o șansă excelentă de a îmbunătăți standardele de muncă prin acorduri sociale între partenerii sociali pentru o tranziție justă. Experiența sugerează că rezultatele negociate pot fi mai echilibrate și sustenabile și că locurile de muncă vor fi proiectate mai bine, dacă cei afectați în mod direct au posibilitatea de a-și face auzite punctele de vedere.

PRINCIPALELE PROPUNERI

Sustenabilitatea din perspectiva unei tranziții juste trebuie pusă în aplicare pe baza unei abordări transversale, care să includă sustenabilitatea ecologică, economică și socială și să integreze principiile Pilonului european al drepturilor sociale. În cadrul acestui proces, protejarea statului de drept și a drepturilor fundamentale trebuie să rămână o prioritate.

- Pentru ca măsurile Pactului verde să aibă succes, ele trebuie să se bucure de sprijinul cetățenilor Uniunii. În special, Pactul verde trebuie să îi sprijine pe cetățenii care vor fi cei mai afectați de schimbări (exemple în acest sens fiind restructurările industriale, economiile regionale dependente de cărbuni etc.) prin următoarele măsuri:
 - ◆ recalificarea și perfecționarea lucrătorilor;
 - ◆ oferirea, ca alternativă, a unor locuri de muncă de calitate;
 - ◆ protecția socială a tuturor lucrătorilor implicați în proces;
 - ◆ vocea lucrătorilor, informarea, consultarea și participarea acestora; lucrătorii trebuie să facă parte integrantă dintr-o transformare ghidată de dialogul social.

- Negocierea colectivă este un domeniu favorabil pentru a facilita adaptarea organizațiilor și a ocupării forței de muncă, precum și a condițiilor de muncă la efectele schimbărilor climatice, permițând evaluarea și prezentarea costurilor de investiții ale întreprinderilor pentru a le menține și a le adapta la cerințele de competitivitate echitabilă și durabilă.

- Clauzele de responsabilitate socială incluse în contractele colective de muncă vor completa achizițiile publice verzi cuprinse în aspectele de responsabilitate socială.

- Trebuie să se dezvolte, printre alte măsuri, un concept referitor la angajații desemnați ca reprezentanți pentru tranziția ecologică sau puncte de contact pentru aspecte legate de tranziția ecologică și de mediu a locului de muncă.

- Întreprinderile trebuie să fie încurajate să creeze planuri și strategii de decarbonizare, în strânsă cooperare cu sindicatele și cu reprezentanții lucrătorilor.

- Trebuie elaborat un nou cadru pentru investiții, permițând fondurilor statelor membre și fondurilor private să circule, în vederea asigurării unui viitor sustenabil. Am dori să subliniem din nou necesitatea de a crește nivelul de ambiție al planului de investiții pentru Pactul verde european, care trebuie însoțit de planuri masive de investiții publice, pentru a sprijini obiectivele Pactului verde european.

- Este nevoie de o reformă profundă și cuprinzătoare a pieței energiei electrice: criza actuală a arătat că organizarea actuală a pieței nu oferă mecanisme utile pentru a face față șocurilor, poate încuraja obținerea destul de ușoară a unor profituri excepționale și nu recunoaște nevoile actuale în materie de decarbonizare și de protecție a consumatorilor.

- Trebuie monitorizată punerea în aplicare a Fondului pentru o tranziție justă și a Fondului social pentru climă, care asigură solidaritatea și convergența în Europa. Ar trebui mărită dimensiunea acestor fonduri, pentru a asigura o finanțare corespunzătoare a tuturor teritoriilor care se confruntă cu provocări socioeconomice ca urmare a procesului de decarbonizare, sprijinindu-i pe lucrători și asigurând măsurile adecvate de protecție socială, recalificare, locuri de muncă de calitate și implicare a lucrătorilor.

- Avem nevoie de o directivă europeană pentru o tranziție justă, punând accentul pe anticiparea și gestionarea schimbărilor și având ca principii călăuzitoare dialogul social și negocierea colectivă. Dimensiunea socială/inițiativele de abordare a provocărilor Pactului verde european rămân fragmentate și subdezvoltate comparativ cu celelalte instrumente juridice obligatorii din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”.

- Mecanismul pentru o tranziție justă și Fondul social pentru climă, care au un domeniu de aplicare și un scop limitat, și Recomandarea fără caracter obligatoriu a Consiliului privind asigurarea unei tranziții juste către neutralitatea climatică nu oferă platforma cuprinzătoare în materie de politică de care are nevoie UE pentru a gestiona impactul tranziției asupra lucrătorilor afectați, a regiunilor și a persoanelor vulnerabile.

- Trebuie prevăzuți indicatori pentru a verifica modul în care au fost cheltuite fondurile publice și fondurile pentru redresare. Este necesar să se aplice sancțiuni acelor țări ale căror cheltuieli nu sunt în acord cu prioritățile sociale și de mediu ale Europei.

- Se constată existența unui dezechilibru la nivel regional (mai ales în cazul regiunilor dependente de cărbuni din UE)

- ◆ Este nevoie de planuri de redresare specifice pentru regiunile carbonifere.

- ◆ Trebuie elaborate planuri de redresare, mai ales pentru regiunile afectate de criză.

- ◆ Autoritățile locale și regionale au un rol important de jucat în punerea în aplicare a Pactului verde european.

- În cazul acordurilor comerciale, Pactul verde trebuie să ocupe un loc central, mai ales în ceea ce privește dispozițiile Acordului de la Paris și respectarea drepturilor omului, garantând că sunt un instrument de asigurare a sustenabilității.

- Trebuie să se asigure un sprijin adecvat pentru grupurile vulnerabile și zonele direct afectate de schimbările climatice și de pierderea biodiversității, prin mecanisme de prevenție timpurie, de adaptare și de asistență financiară. Se impune punerea accentului pe servicii de reabilitare rapidă pentru persoanele și zonele deja afectate de incendii forestiere, inundații și alte dezastre naturale și intensificarea eforturilor internaționale pentru refacerea naturii.

TRANZIȚIA DIGITALĂ

Peisajul digital remodelează rapid fundamentele muncii, obligându-ne să răspundem la întrebări hotărâtoare privind viitorul muncii într-o lume tot mai digitalizată și mai automatizată.

Dans În această paradigmă, lucrătorii europeni se prefigurează ca actori centrali care modelează traiectoria tranziției digitale.

Digitalizarea a generat, fără îndoială, beneficii economice și societale pentru angajați, precum o flexibilitate sporită, autonomie și oportunități pentru asigurarea echilibrului între viața profesională și cea personală, dar a creat și o cultură a muncii indezirabilă, în care lucrătorii trebuie să fie disponibili și conectați în permanență pentru a răspunde solicitărilor profesionale, și a deschis calea pentru o supraveghere sporită a lucrătorilor. Aceste consecințe nocive asupra lucrătorilor se cer abordate.

Printre noile forme de muncă create de tranziția digitală, munca prin intermediul platformelor înregistrează o creștere rapidă în Europa. Din păcate, ea presupune deseori venituri scăzute și imprevizibile, neasigurând același nivel de protecție și aceleași drepturi ca formele

tradiționale de încadrare în muncă. Deseori, lucrătorii pe platforme își desfășoară activitatea în izolare, având oportunități limitate de a-și exprima preocupările direct, iar instrumentele de gestionare algoritmică exacerbează și mai mult aceste provocări.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Protejarea locurilor de muncă și a condițiilor de lucru.
- Punerea în aplicare a unei directive ambițioase privind lucrul pe platforme, interzicerea contractelor cu zero ore și a activității independente fictive în toate sectoarele și combaterea tuturor tipurilor de muncă precară. Lucrătorii pe platforme și noile forme de muncă, în special, au nevoie de un cadru actualizat care să îi vizeze, acordând o atenție deosebită lucrătorilor tineri și migranți, care reprezintă cea mai mare parte a forței de muncă de pe platforme. Directiva trebuie extinsă la toți lucrătorii atunci când este vorba despre practici de gestionare algoritmică. Nicio decizie care afectează viața și condițiile de muncă ale lucrătorilor nu ar trebui să fie luată exclusiv de către o mașină. Trebuie aplicată o abordare de tipul human-in-command.
 - ◆ Trebuie apărat dreptul lucrătorilor de a se deconecta.
 - ◆ Trebuie stabilite standarde minime pentru telemuncă.
- Alfabetizarea digitală
 - ◆ Este urgent nevoie de politici active pe piața muncii, în special în ceea ce privește recalificarea și/sau perfecționarea lucrătorilor și învățarea pe tot parcursul vieții pe perioada timpului de muncă plătit.
 - ◆ Învățarea pe tot parcursul vieții.
 - ◆ Creșterea alfabetizării digitale a grupurilor vulnerabile.
 - ◆ Asigurarea accesibilității digitalizării pentru toți cetățenii, indiferent de vârstă, sex, statut socioeconomic și handicap.
 - ◆ Asigurarea unei participări sporite a femeilor la formarea digitală.
 - ◆ Asigurarea accesibilității serviciilor publice și produselor digitale.
 - ◆ Accesul egal la internet pentru toți, ca drept fundamental.
 - ◆ Reducerea decalajului digital, prin încurajarea accesului incluziv la competențe și educație digitală.
 - ◆ Combaterea dezinformării.
 - ◆ Creșterea siguranței online.
 - ◆ Protecția datelor și a vieții private.
 - ◆ Protecția copiilor și a tinerilor din perspectiva supraexpunerii timpurii la algoritmi ce generează dependență, prezenți în dispozitive precum telefoanele inteligente.

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ - PROMOVAREA OPORTUNITĂȚILOR ÎN PARALEL CU PREVENIREA ȘI GESTIONAREA RISCURILOR

Inteligența artificială (IA) deschide oportunități importante, însă progresul în acest sector se produce cu viteza luminii și există riscul ca inovarea să ne depășească. Utilizarea IA trebuie să fie reglementată, pentru a asigura o abordare de tipul human-in-command. Trebuie abordată de urgență problema absenței dialogului social, deoarece lucrătorii trebuie să dispună de instrumentele adecvate pentru a face față acestor provocări și a rămâne pe piața muncii. Unele locuri de muncă vor dispărea, iar majoritatea vor suferi transformări. Aceste evoluții vor necesita noi competențe și tipuri de formare.

De asemenea, IA generează amenințări la adresa persoanelor care se confruntă cu sărăcia digitală (venituri scăzute, lipsa competențelor digitale, dizabilități etc.). Ideea de a nu lăsa pe nimeni în urmă ar trebui să fie valabilă și în cazul utilizării IA în serviciile digitale.

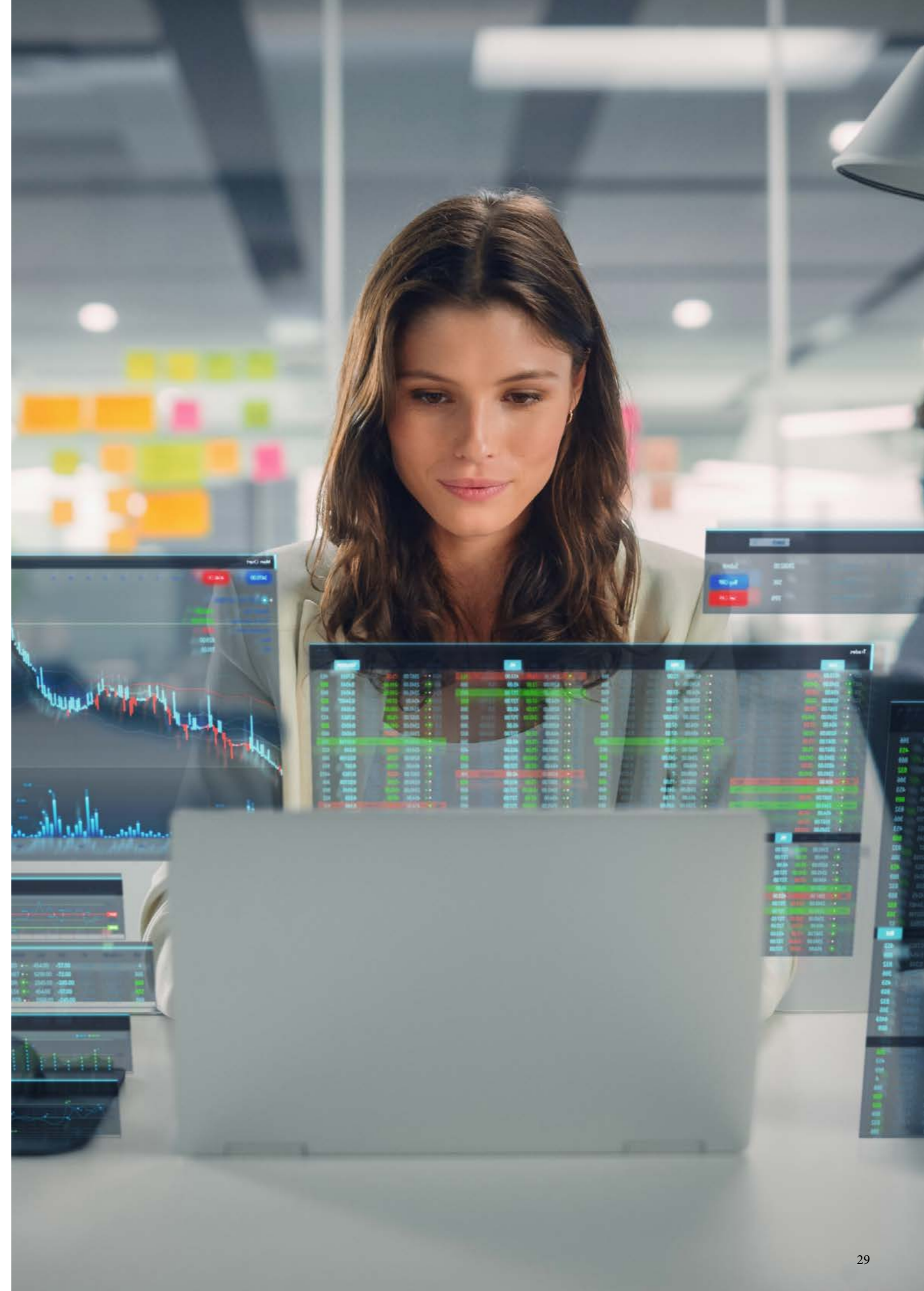
Un alt aspect important este cel etic: pentru a evita manipularea democrațiilor noastre, dar și pentru a susține transparența și echitatea, precum și protejarea persoanelor în toate scenariile sociale și economice, utilizarea IA trebuie să fie transparentă și reglementată.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Punerea în aplicare transversală a principiului controlului uman semnificativ, care garantează că deciziile finale sunt luate întotdeauna de un om și că fiecare acțiune generată de IA poate fi monitorizată de un om.
- Interzicerea IA pentru activități de supraveghere biometrică, recunoaștere a emoțiilor și activități polițienești bazate pe analiza predictivă; dezvăluirea conținuturilor generate de IA în producția de texte și o definire corectă a riscurilor.
- O directivă specifică privind utilizarea IA la locul de muncă, care să reglementeze utilizarea IA la locul de muncă și să garanteze rolul partenerilor sociali („când se folosește IA, lucrătorii trebuie să fie implicați”); ea trebuie să garanteze existența unor sisteme de IA în care oamenii să rămână la comandă, ceea ce respectă dreptul muncii și este în conformitate cu o utilizare judicioasă a datelor cu caracter personal. Sindicatele și reprezentanții lucrătorilor trebuie să fie actori esențiali în dezvoltarea și punerea în aplicare a sistemelor de IA.
 - ◆ O astfel de directivă trebuie să garanteze că lucrătorii sunt informați și consultați înainte de introducerea unor tehnologii digitale care afectează condițiile de muncă (de exemplu, atunci când procese

întregi sunt gestionate de IA fără a ține cont de nevoile persoanelor care participă la ele).

- Nu trebuie subminate standardele sociale: atunci când IA înlocuiește activitatea umană, rezultatul nu ar trebui să fie concedierile, ci progresul social, prin reducerea timpului de lucru și un echilibru mai bun între viața personală și cea profesională.
- Încurajarea dialogului între angajatori, sindicate și sistemul educațional, pentru a asigura competențele necesare pentru transformarea activității.
- O structură a sistemului de securitate socială care să țină cont de timpul de lucru neregulat și atipic și de caracterul precar al locurilor de muncă.
- Un sistem de drepturi de pensie adaptat la flexibilitatea impusă de noile tehnologii precum IA.
- Adaptarea sistemelor de sănătate și siguranță la context și la mediul de lucru.
- De asemenea, legislația privind IA trebuie să garanteze auditul independent al oricărei utilizări a IA pentru evaluarea și/sau recrutarea personalului, prevăzând în mod explicit nediscriminarea și protecția drepturilor lucrătorilor. Mecanismele independente de evaluare și de depunere de plângeri trebuie să asigure respectarea cerințelor specifice la locul de muncă.
- Garantarea drepturilor egale de acces la serviciile digitale în sistemele care utilizează IA.
- Încurajarea unei partajări etice și echitabile a beneficiilor IA, prin reglementări și politici publice.
- Garantarea transparenței oricărei utilizări a IA și a algoritmilor săi, în orice proces.

MIGRAȚIA

Asistăm la fluxuri masive de migrație din cauza situației economice, sociale și politice catastrofale din numeroase țări, situație care nu pare să se îmbunătățească în viitor. Aceasta duce la sosirea masivă a migranților în anumite țări de frontieră ale UE, precum Italia, Grecia și Spania, unde presiunile asupra resurselor sunt accentuate, iar standardele în centrele de primire sunt scăzute. În plus, anumite state membre ale UE nu doresc să împartă responsabilitatea îngrijirii migranților – ceea ce demonstrează o lipsă de solidaritate față de migranți, dar și între statele membre ale UE.

În ceea ce privește misiunile de salvare din Marea Mediterană, nu există suficiente mecanisme de cooperare între statele membre pentru gestionarea salvărilor operate de nave private și pentru punerea în aplicare a unor sisteme eficiente de căutare și salvare în mările europene. În plus, reticența guvernelor de a permite accesul bărcilor la bordul cărora se află migranți reprezintă o provocare umanitară majoră. De asemenea, trebuie luate în considerare și combătute rețelele de contrabandă și trafic de persoane, pentru a dezvolta parcurși sigure, legale și realiste pentru imigrație.

Imigrația este, în cele din urmă, un factor principal al creșterii economice și, potențial, al dezvoltării durabile. În contextul declinului demografic din Europa și al nevoii de a reinnoi populația în vârstă de muncă, imigrația este esențială. Prin urmare, integrarea și incluziunea corespunzătoare în societate și pe piața muncii a tuturor migranților, inclusiv a solicitanților de azil, a refugiaților și a migranților în situație neregulamentară, sunt priorități importante pentru Grupul „Lucrători”.

Partidele de extremă dreapta și eurosceptice au inclus imigrația printre principalele teme ale programelor lor electorale și beneficiază de un sprijin tot mai mare pe teritoriul UE, făcând campanie nu doar împotriva UE, ci și a democrației și a drepturilor omului. Prin urmare, problema migrației nu poate fi ignorată. Este nevoie de soluții bazate pe respectul pentru drepturile omului și pentru valoarea vieții umane, pentru a asigura politici cât mai eficiente în materie de azil și posibilitatea ca persoanele care fug de război și de persecuții să găsească un refugiu sigur și căi sigure și legale de a ajunge în Europa. Aceste măsuri trebuie cuplate cu sprijinul pentru statele membre la frontierele UE și cu mecanisme eficiente de cooperare, în acord cu principiul solidarității, dar și cu un plan pe termen lung pentru asigurarea stabilității, democrației și prosperității în vecinătatea UE și dincolo de aceasta.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Trebuie dezvoltat un sistem-cadru european comun pentru migrația legală și azil, care să fie obligatoriu, sigur și eficient și să garanteze că toate statele membre respectă dreptul internațional al drepturilor omului. Serviciile publice care gestionează azilul, mai ales în statele membre de frontieră ale UE, ar trebui să dispună de personal și de o formare suficientă, iar mecanismele lor de responsabilitate ar trebui, de asemenea, îmbunătățite.
- Problema migrației a fost abordată în cadrul Conferinței privind viitorul Europei, care a subliniat nevoia de a combate traficul de persoane, îmbunătățind accesul migranților pe piața muncii, de a desfășura activități în țările de origine pentru a combate cauzele migrației în masă, implementând măsuri pentru a garanta securitatea migranților, de a revizui acordurile de la Dublin privind azilul și prima țară de azil și de a adopta o abordare generală a migrației și azilului bazată pe o perspectivă umană.

- Integrarea migranților trebuie văzută drept un atu pentru societate: integrarea trebuie înțeleasă ca un proces bidirecțional, care afectează și implică atât societatea-gazdă, cât și grupul de imigranți, și în care munca decentă este principalul factor al integrării, iar drepturile egale acționează ca un mecanism de integrare.
- În ceea ce privește azilul, trebuie abordată gestionarea arbitrară a criteriilor de azil, reținerea ilegală la frontiere și returnarea forțată chiar și către state în care refugiații riscă să fie vătămați sau persecutați în mod grav.
- Trebuie să se pună în aplicare mecanisme eficiente de căutare și salvare pe mările europene, cu mecanisme de cooperare între statele membre pentru gestionarea salvărilor operate de nave private.
- Trebuie finalizată adoptarea Pactului privind migrația și azilul, pentru o abordare echitabilă, sigură, sustenabilă și previzibilă în ceea ce privește azilul și migrația, bazată pe protejarea dreptului individual la azil, pe asigurarea unor mecanisme de garantare a drepturilor omului și pe standarde ridicate de protecție și solidaritate între statele membre, mai ales sub forma transferului. Vom monitoriza punerea sa în aplicare la nivel național și la nivelul UE.
- Promovarea necesității de a aborda migrația generată de schimbările climatice.
- Promovarea unor campanii majore de informare a publicului, bazată pe dovezi empirice, pentru a explica condițiile prealabile esențiale ale imigrației și pentru a contracara concepțiile greșite predominante.
- Măsuri direcționate care să reflecte pe deplin dimensiunea de gen a migrației și poziția vulnerabilă a minorilor și copiilor neînsoțiți.

STATUL DE DREPT ȘI DREPTURILE FUNDAMENTALE

Democrația nu se bazează numai pe voința majorității, ci și pe respectul pentru minorități și diferențele politice și pe faptul că toți cetățenii sunt supuși statului de drept și beneficiază de protecția drepturilor fundamentale.

Această situație este tot mai contestată de mișcările de extremă dreapta, care pun sub semnul întrebării caracterul universal al drepturilor omului, separația puterilor în stat sau independența jurnaliștilor, a societății civile și a partenerilor sociali, pentru a numi doar câteva probleme.

Protecția drepturilor fundamentale și a statului de drept este un element vital al construcției UE și al democrației în sens larg, dat fiind că aceste componente constituie baza unei societăți democratice funcționale. Una dintre principalele amenințări este dezinformarea, de care profită din plin partidele de extremă dreapta, inclusiv pe plan electoral, răspândind zvonuri și știri false într-un ritm care nu poate fi combătut în mod eficace.

Lupta împotriva discriminării prezente și viitoare (anticipând noile provocări generate de evoluții precum dezvoltarea IA) este fundamentală. Edificiul drepturilor omului poate rămâne în picioare doar dacă sunt respectate drepturile fiecărei persoane, fără excepție.

PRINCIPALELE PROPUNERI:

- Promovarea democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale, inclusiv a drepturilor sociale și economice, și sprijinirea societății civile organizate în lupta împotriva discriminării și a dezinformării.
- Asigurarea unui cadru civil și juridic funcțional pentru independența societății civile, pentru sindicate și asociații ale întreprinderilor care să fie libere și independente.

- Analiza și expunerea dezinformării din spatele discursului promovat de extrema dreapta, mai ales atunci când susține că îi protejează pe lucrători și că apără interesele democratice.
- Monitorizarea drepturilor sociale, inclusiv a dreptului la grevă și la negociere colectivă, și încurajarea aplicării și respectării lor pe întreg teritoriul UE. Extinderea acestor solicitări prin condiționalitatea achizițiilor publice și sub forma unor clauze în acordurile comerciale și în mecanismele de diligență necesară.
- Combaterea populismului și a extremismului, punând accentul mai ales pe lupta împotriva violenței bazate pe gen și a rasismului.

AGENDA GLOBAȚĂ BAZATĂ PE SOLIDARITATE, EGALITATE ȘI INCLUZIUNE

Crizele din ultimii ani au conturat o imagine destul de confuză a Europei: deși reacția la pandemie, în pofida ritmului lent al primelor etape, a fost în mare măsură un efort comun (pentru aspecte precum achiziționarea dozelor de vaccin), iar UE a menținut un front comun în Ucraina, războiul actual din Gaza a divizat complet, încă o dată, politica externă a UE.

Această situație ne arată în mod clar că există un număr limitat de situații în care UE se poate exprima la unison pe scena internațională. Cu toate acestea, trebuie concepute suficiente instrumente pentru ca, atunci când este posibil, această poziție unitară să poată avea impact. Atât în UE, cât și în vecinătatea sa, democrația continuă să regreseze, în condițiile războiului de la porțile UE și ale celei mai mari crize din Orientul Mijlociu din ultimele decenii. Condițiile de trai din jurul UE se înrăutățesc în multe cazuri, iar penuria de grâu și de alte produse agricole ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia riscă să aducă creșterea substanțială a prețurilor pentru consumatorii europeni și foamete în țările mai sărace. Această situație poate destabiliza și mai mult o vecinătate măcinată de conflicte geopolitice, de tulburări civile și, deseori, de autocrație politică și de extremism religios.

Avem nevoie de acorduri comerciale echitabile, care să contribuie la crearea unor locuri de muncă decente și la protecția drepturilor fundamentale și ale omului, inclusiv a drepturilor lucrătorilor și sindicatelor. Aceste acorduri ar trebui să includă conservarea mediului înconjurător și a biodiversității și respectarea Acordului de la Paris privind schimbările climatice, protejarea serviciilor publice de calitate și consolidarea bazei industriale a Europei. Trebuie să reacționăm la valul actual de intensificare a protecționismului prin comerț echitabil și condiții sociale îmbunătățite nu doar pe teritoriul UE, ca să ne asigurăm că interdependența nu este o slăbiciune inerentă și, totodată, să valorificăm oportunitatea pe care o prezintă provocările pieței de energie pentru a crea o piață funcțională a energiei electrice care să protejeze consumatorii, să promoveze energia din surse regenerabile și să ofere prețuri accesibile.

Solidaritatea înseamnă că toate statele membre trebuie să își împartă responsabilitățile, iar statele membre cu frontiere externe nu ar trebui lăsate să poarte singure toată povara.

- Prin urmare, ar trebui instituit un nou mecanism de determinare a statului membru responsabil pentru gestionarea unei cereri de azil, care să se apropie mai mult de principiul solidarității; în acest context, statele membre nu ar trebui să se poată ascunde în spatele unui sistem de preluare a sarcinii de returnare.

În cazul migrației forței de muncă, este nevoie de parcursuri realiste, legale și sigure (modelate conform Directivei privind cartea albastră a UE, care a fost propusă, de asemenea, în cadrul Conferinței privind viitorul Europei), pentru a aborda decalajele semnificative dintre cererea și oferta de competențe, declinul demografic din Europa și pentru a menține creșterea, productivitatea și inovarea.

- Cooperarea cu țările de origine și de tranzit în ce privește migrația legală.
 - ◆ Trebuie intensificate eforturile de integrare, care trebuie să vizeze nevoile pe termen lung ale comunităților de migranți. Integrarea profesională și integrarea pe piața

muncii sunt esențiale pentru o incluziune de succes, ca de altfel și implicarea partenerilor sociali în acest proces, ceea ce reprezintă și o garanție împotriva exploatării migranților.

- Este nevoie de politici adecvate de integrare, cu schimb de bune practici între actorii locali pe măsură ce se realizează integrarea la nivel local: colaborarea CESE cu partenerii în cadrul Parteneriatului european reînnoit pentru integrare.

- Trebuie instituite politici de informare publică privind beneficiile migrației pentru a combate ura și xenofobia îndreptate împotriva solicitanților de azil, a refugiaților și a migranților, în general.

Trebuie sancționate relele practici: statele membre și organele lor specializate trebuie să se ocupe de cazurile de abuz și de exploatare.

Pactul mondial pentru asigurarea unei migrații legale, desfășurate în condiții de siguranță și de ordine este un cadru util pentru a explora mecanismele internaționale de guvernare a migrației care implică țările de origine, tranzit și destinație și pentru a sublinia necesitatea respectului pentru drepturile omului și munca decentă.

Combaterea cauzelor structurale ale migrației forțate necesită cooperare între guvernele și partenerii sociali din UE și din țările terțe, mai ales în zona Mării Mediterane, în vecinătatea estică și în Africa Subsahariană. De asemenea, se impune consolidarea cooperării (politice și economice) cu țările de origine pentru a consolida economia națională și a oferi asistență pentru educație și formarea profesională, administrarea statelor etc.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Trebuie să promovăm o agendă globală bazată pe o abordare multilaterală și pe instituții multilaterale, și nu pe protecționism și unilateralism, cu respectarea și sprijinirea drepturilor omului și urmărind pacea și securitatea în lume. Trebuie să sprijinim în continuare cauza păcii în Ucraina: Rusia trebuie să-și retragă forțele invadatoare.
- Trebuie consolidată politica privind vecinătatea, mai ales integrând întreaga regiune a Balcanilor de Vest și Ucraina în structurile euroatlantice; această măsură trebuie să presupună și sprijinirea suveranității și a reformelor, ajutând țările să abordeze provocările legate de securitate și să găsească soluții la conflictele actuale, precum cel din Ucraina.
- Trebuie să contribuim la mobilizarea celor mai bogate țări, astfel încât să le ajute pe cele mai sărace să facă față crizelor actuale.
- La sfârșitul anului 2023, Comisia Europeană a adoptat pachetul privind extinderea din 2023, în care oferă o evaluare detaliată a situației și a progreselor înregistrate de Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia, Turcia și, pentru prima dată, și Ucraina, Republica Moldova și Georgia, în parcursurile lor respective către aderarea la UE. Având în vedere avântul

dobândit de noul val de extindere, este mai urgent ca oricând să se evidențieze nevoia unei reforme a tratatelor, pentru a transforma structurile decizionale ale UE și a împiedica blocajele actuale – care nu ar face decât să se amplifice, dacă ar crește numărul de state membre. Ar trebui adoptat un mecanism de aderare mai obiectiv și mai transparent, iar UE ar trebui să-și redobândească instrumentul principal pentru politica externă în vecinătatea sa.

- Întrucât țările implicate în procesul de aderare se confruntă cu o serie de provocări în domenii legate de statul de drept, precum independența judiciară, lupta împotriva corupției și a crimei organizate și libertatea presei, dar și dezvoltarea economică, protecția mediului și coeziunea socială, organizațiile societății civile și mai ales sindicatele pot avea o contribuție semnificativă la abordarea acestor provocări. Organizațiile societății civile transparente, responsabile și competente sunt parteneri esențiali în realizarea unor schimbări societale pe termen lung, care să conducă la aderarea deplină la UE. Sprijinul acordat de UE societății civile din aceste țări trebuie să continue.
- Pe parcursul procesului de aderare, UE trebuie să se asigure că țările candidate îndeplinesc, înainte de aderare, toate standardele sociale necesare, sunt democrații stabile, respectă statul de drept, drepturile omului și minoritățile. De asemenea, ele trebuie să ratifice convențiile de bază ale OIM, mai ales pe cele privind libertatea de asociere, dreptul la negociere colectivă și dreptul la egalitatea de remunerare.

COMERȚUL – PROVOCĂRI ALE VIITOARELOR ACORDURI COMERCIALE

- Asigurarea respectării dispozițiilor în materie de muncă din acordurile comerciale, asigurând totodată aplicarea de sancțiuni în cazul încălcării drepturilor de muncă.
- Cerințele privind diligența necesară pentru investitori.
- Punerea în aplicare a Pactului verde în toate acordurile comerciale.
- Consolidarea dialogului cu societatea civilă.
- Reforma organizațiilor globale, precum ONU și OMC, pentru a le face mai eficiente și mai bine adaptate la noile realități.
- Necesitatea unui tratat al Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului și instituirea unei Convenții a OIM privind munca decentă în lanțurile globale de aprovizionare.
- Includerea respectării standardelor de muncă în toate politicile și viitoarele acorduri comerciale și inițiative multilaterale.

RELAȚIILE UE-REGATUL UNIT

- Asigurarea respectării clauzei de menținere a nivelului de protecție pentru întregul acquis social al UE și a oricărei alte dispoziții a dreptului Uniunii care afectează condițiile de muncă.
- Cerința ca Regatul Unit să țină pasul cu viitoarele îmbunătățiri ale standardelor sociale și de ocupare în muncă ale UE.
 - ♦ Punerea eficientă în aplicare a dispozițiilor Acordului comercial și de cooperare cu privire la condițiile de concurență echitabile, pentru ca Regatul Unit să nu rămână în urmă față de viitoarele îmbunătățiri ale standardelor sociale și de ocupare a forței de muncă ale UE.
- Aplicarea principiului privind locul de muncă. Trebuie garantată o remunerație egală pentru aceeași muncă în același loc.
- Regatul Unit ar trebui să garanteze că drepturile existente nu vor fi modificate sau slăbite, nici în prezent și nici pe viitor.
- Implicarea sindicatelor în negocierile comerciale și în monitorizarea acordului.
- Consolidarea rolului GCI în asigurarea respectării acordului și monitorizarea procedurilor acestuia, prin formularea de plângeri.
- Necesitatea unor condiții de concurență echitabile, mai ales în domeniul standardelor sociale și al protecției drepturilor lucrătorilor, dar și în ceea ce privește principiile protecției mediului.
- Serviciile publice ar trebui protejate împotriva privatizării în orice acord comercial. Lucrătorii nu ar sprijini liberalizarea suplimentară a serviciilor publice prin acest acord.
- Garantarea sprijinului financiar în industria pescuitului și în sectoarele asociate, pentru a asigura menținerea locurilor de muncă sau a oportunităților de ocupare alternativă.
- Protejarea păcii în Irlanda de Nord și prevenirea perturbărilor care ar submina Acordul din Vinerea Mare.
- Deși vom avea grijă să evităm orice imixtiune în procesul decizional suveran al Regatului Unit, ne angajăm să depunem eforturi în continuare pentru o cooperare strânsă între UE și Regatul Unit și să îmbunătățim legăturile la nivelul întregului spectru al societății civile.

PARTENERIATUL ESTIC

- Stabilirea unui dialog cu societatea civilă din Belarus și asigurarea sprijinului și a cooperării în contextul procesului de democratizare.

- Sprijinirea Ucrainei în eforturile sale de a restabili pacea, garantând, odată ce Rusia se va fi retras din Ucraina, integrarea progresivă a Ucrainei în UE și etapele formale ale acestui proces, alături de celelalte țări candidate.

RUSIA

- Furnizarea de sprijin pentru societatea civilă liberă și pentru sindicatele din țară.
- Promovarea statului de drept și a protecției drepturilor omului.
- Revizuirea și actualizarea sancțiunilor existente, pentru a garanta că Rusia nu le poate eluda, reducând la maximum dependența față de resursele rusești.
- Dezvoltarea de instrumente de monitorizare pentru a combate campaniile de dezinformare activă, războiul cibernetic și alte forme de agresiune din partea Rusiei la adresa statelor membre ale UE.
- Înființarea unui tribunal internațional special pentru crimele de agresiune împotriva Ucrainei.
- Dezvoltarea unui cadru juridic al UE pentru desemnarea statelor care finanțează terorismul și a statelor care utilizează mijloace teroriste.
- Sistarea cooperării cu întreprinderile și organizațiile din Rusia care sprijină politicile lui Putin.

AFRICA

- Investițiile pe termen lung în infrastructura intra-africană pentru stimularea lanțurilor valorice regionale și a economiei locale durabile reprezintă o măsură rațională din punct de vedere economic.
- Sprijinirea industriei agricole și alimentare din Africa pentru îmbunătățirea culturilor și gradului de cultivare, reducerea pierderilor de recoltă și îmbunătățirea standardelor de calitate.
- Sprijinirea țărilor africane în ceea ce privește politica fiscală, migrația, dezvoltarea, mediul înconjurător, educația, sănătatea și condițiile de muncă și de viață.
- Emanciparea femeilor în Africa.

MERCOSUR

- Necesitatea unor mecanisme adecvate în acordul comercial, pentru a asigura respectarea standardelor de muncă și de mediu.
- Preocupări privind condițiile generale de muncă în statele Mercosur și impactul potențial al Acordului UE-Mercosur, dar și privind lipsa de transparență și opacitatea cu care se desfășoară negocierile, mai ales în țările Mercosur.

- Necesitatea ratificării a diferite convenții de bază ale OIM în regiune.

CHINA

- Îmbunătățirea generală a acordului cuprinzător privind investițiile (ratificarea convențiilor OIM, lipsa din acord a unei clauze privind drepturile omului și protecția minorităților și a altor categorii).
- Lansarea unui proces de reflecție privind influența Chinei în Africa și America Latină.

GRUPURILE CONSULTATIVE INTERNE (GCI)

- Consolidarea rolului și impactului GCI.
- Priorități comune pentru o consecvență sporită la nivelul diferitelor GCI.
- O cooperare mai bună între Confederația Europeană a Sindicatelor și CESE.
- O organizare și comunicare internă mai bună în cadrul diferitelor GCI.

CONFLICTELE INTERNAȚIONALE

- Apărarea drepturilor omului și a importanței dialogului multilateral și a soluțiilor pașnice pentru conflicte noi sau deja existente, în cazul cărora nu există nici o poziție unificată a UE, nici o soluție evidentă și viabilă, cu punerea pe deplin în aplicare a reglementărilor ONU și cu respectarea dreptului internațional.
- Utilizarea rezoluțiilor ONU ca reper și utilizarea diferitelor instrumente de care dispune UE, împreună cu piața internă și ajutorul pentru dezvoltare, pentru a stimula și, respectiv, a descuraja anumite acțiuni pe aceste teritorii, în acord cu drepturile fundamentale ale omului, cu respectarea condițiilor de muncă decente și a libertăților democratice.

ÎMBUNĂTĂȚIREA PROCESULUI DE ELABORARE A POLITICILOR ȘI A ANALIZEI PERSPECTIVE STRATEGICE

Obiectivul analizei prospective strategice este acela de a anticipa. Scopul este de a identifica multiple scenarii plauzibile pentru viitor, de a ne pregăti pentru ele și, astfel, de a proiecta un viitor cât mai apropiat de așteptările individuale și colective ale cetățenilor.

Întrucât constituie o explorare structurată a unor scenarii alternative referitoare la viitor, analiza prospectivă se referă mai degrabă la conturarea viitorului, și nu la prevederea lui.

Analiza prospectivă este un apel la acțiune, care vizează să coordoneze și să plaseze în perspectivă politicile adoptate, ceea ce permite să se renunțe la gândirea compartimentată și la fragmentarea acțiunilor – premisa fiind că analiza prospectivă sprijină procesul decizional, fără să îl înlocuiască.

Pentru prima dată, Comisia a publicat recent o comunicare în care propune integrarea analizei prospective în ciclul politic al Uniunii europene.

PRINCIPALELE PROPUNERI

- Pentru Grupul „Lucrători”, acesta este un prim pas pozitiv care, totuși, trebuie clarificat din anumite puncte de vedere.
- Pentru acest prim exercițiu, Comisia a ales tema rezilienței, analizată în cadrul celor patru dimensiuni „socială și economică”, „geopolitică”, „verde” și „digitală”, identificând pentru fiecare punctele forte și punctele slabe. O atenție deosebită trebuie acordată următoarelor aspecte:
 - ♦ cine alege scenariul/scenariile de referință și cum;
 - ♦ care vor fi componentele ciclului de analiză prospectivă complet;
 - ♦ care este legătura concretă dintre analiza prospectivă și programul pentru o mai bună legislație, care ar trebui să vizeze îmbunătățirea calității legislației și să nu constituie un exercițiu de dereglementare;
 - ♦ care este legătura dintre analiza prospectivă și sistemul european de evaluare a impactului.

Analiza prospectivă trebuie să fie un exercițiu deschis și pluralist, care să implice constant societatea civilă organizată, mai ales CESE, în fiecare etapă a procesului de analiză prospectivă și de definire a scenariilor de referință.

Prin avizele sale, CESE poate depista riscuri sistemice și lansa avertismente cu privire la acestea, ceea ce a și făcut deja, de exemplu, în ceea ce privește efectul politicilor de austeritate asupra politicilor de sănătate publică, efectul precarității locurilor de muncă asupra veniturilor și a sărăciei, oferta și aprovizionarea cu pământuri rare etc.

Analiza prospectivă este un instrument relevant pentru detectarea noilor perspective sociale, economice și de mediu în vederea revitalizării modelului economiei sociale de piață. Într-adevăr, este urgent și esențial să se realizeze schimbări profunde în ceea ce privește modul

de funcționare actual al Uniunii Europene, marcat de preponderanța concurenței în dimensiunile economice, ecologice și sociale.

Grupul „Lucrători” salută faptul că, în comunicarea sa, Comisia Europeană recunoaște că „creșterea economică nu este un scop în sine” și face referire la activitățile legate de bunăstare, fără a se rezuma la PIB. Într-adevăr, este important să se construiască noi indicatori ai bunăstării, care să fie integrați în ciclul de analiză prospectivă și în proiectarea și gestionarea politicilor publice europene. Scenariul de referință al exercițiului de analiză prospectivă ar trebui să vizeze bunăstarea populației europene printr-o tranziție socioecologică echitabilă, care să acorde locul convenit preocupărilor legate de sănătatea publică.

